

24.1.2012

INNKALLING

Møte i **PROGRAMUTVALET FOR LÆRARUTDANNING** tysdag 31. januar 2012, kl.10.15-12.00, undervisningsrom 217, Sydneplassen 12/13.

Anne-Brit Fenner
Heming Gujord
Christian Sæle
Tor Jan Ropeid
Randi Ødegård
Jan Oldervoll
Hilde Hjertager Lund
Sekretær: Silje Anette Lindgren

I	Godkjenning av innkalling og saksliste		
II	Godkjenning av protokoll frå møtet 15. desember 2012		
III	Orienteringssaker		
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Møte i Programstyret 13. januar 2012 2. Møte i Studiestyret 3. januar 2012 3. Årleg lærarutdanningskonferanse i regi av Utdanningsforbundet 23. januar 2012 – Når utdanning møter yrke 4. Årsrapport frå koordinerande programsensor for adjunkt- og lektorutdanninga ved UiB (vedlegg) 5. Undervisning på 200- og 300- nivå i engelsk 6. Lærarutdanningskonferansen 2012 ved UiB (vedlegg) Påmeldingsfrist er 15. februar 2012. 7. Konferanse om praksisretta FoU i lærarutdanninga 23. - 24. april 2012 i Trondheim (vedlegg) Frist for å melde seg på med konferansebidrag er 15. februar 2012. Påmeldingsfrist er elles 26. mars 2012. 8. Nasjonal konferanse om rammeplanarbeid for lærarutdanning trinn 8-13 i Oslo 14. februar 2012 (vedlegg)		
IV	Saker		
S12/1	Overslag over driftsutgifter for PUHF i 2012 (vedlegg) (vedtakssak)		
S12/2	Høyring om opptak til PPU éin gong per år (vedlegg) (vedtakssak)		
S12/3	Semesterrapport for PUHF hausten 2011 (vedlegg blir ettersendt) (vedtakssak)		
S12/4	Møteplan for våren 2012 (vedtakssak)		
V	EVENTUELT		
	Anne-Brit Fenner		
			Silje Anette Lindgren

PROTOKOLL

Møte i **PROGRAMUTVALET FOR LÆRARUTDANNINGA** torsdag 15. desember 2011, kl. 12.15-14.00, seminarrom 217, HF-bygget.

Til stades:	Leiar	Anne-Brit Fenner
	IF	Tor Jan Ropeid
	AHKR	Christian Sæle
	LLE	Heming Gujord
	Frå administrasjonen	Silje Anette Lindgren (sekretær)
Ikkje møtt:	Visedekan for undervisning	Jan Oldervoll (observatør)
	Studentrepresentant, IL	Randi Ødegård
	Frå administrasjonen	Hilde Hjertager Lund (observatør)

I	Godkjenning av innkalling og saksliste
	Éi orienteringssaker blei lagt til: Orienteringssak 12: Innspel frå LU-MN til Rammeplanutvalet
II	Godkjenning av protokoll frå møtet 14.11.11
	Protokollen blei godkjent utan merknader.
III	Orienteringssaker
	<p>1. Møte i Programstyret 13. desember 2011 Silje Anette Lindgren orienterte. Følgjande saker frå møtet 13. desember 2011 var av interesse for PUHF:</p> <p>Orienteringssak 8 Konferanse om ny rammeplan 14.2 14. februar 2012 blir det arrangert ein konferanse om ny nasjonal rammeplan for integrert lektorutdanning, adjunktutdanning og PPU på Gardermoen.</p> <p>S32/11 Opptak til PPU en gang per år Ein ønskjer å undersøkje moglegheita for opptak til PPU éin gong i året, og programutvala/lærarutdanningsutvala ved fakulteta vil bli bedne om å kome med skriftlege innspel til forslaget før møtet i Programstyret i februar.</p> <p>S33/11 Opprettelse av deltidsstudium på PPU Ein vil setje ned ei arbeidsgruppe som skal sjå på moglegheita for å opprette eit deltidsstudium på PPU. Bakgrunnen er blant anna nedgang i søkjartal til PPU.</p> <p>S35/11 Misnøye blant studenter på HF – brev fra PUHF Programstyret mottok 28. november 2011 eit brev frå PUHF som gjaldt vedtak gjort i S28/11 Klagebrev fra studenter og innslag på student-TV vedrørende misnøye og problemer på lektorutdanningen på HF</p>

(programstyremøtet 24. oktober 2011). PUHF bad i brevet om at Programstyret måtte fatte eit nytt vedtak i saka. Følgjande vedtak blei fatta av Programstyret i møtet 13. desember 2011, mot éi stemme:

Programstyret kan ikke se at det er nye opplysninger i saken som skulle danne grunnlag omgjøring av vedtaket eller ny behandling i saken. Det understrekes imidlertid at Programstyret sin rolle i lærerutdanningen er *rådgivende*, og at vedtak som fattes dermed ikke kan eller ment som krav til fakultetene, men som en anbefaling om videre oppfølging. Hva representasjon og ressursmangel ved Det humanistiske fakultet angår, anser programstyret dette som et internt anliggende ved Det humanistiske fakultet og ikke programstyrets ansvar.

2. Møte i arrangementskomiteen for årleg lærerutdanningskonferanse ved UiB 14. november 2011

Silje Anette Lindgren orienterte.

Den årlege lærerutdanningskonferansen ved UiB vil i 2012 bli arrangert 15. og 16. mars på Solstrand. Tema for konferansen er ny nasjonal rammeplan (15. mars) og praksis (16. mars).

3. Møte om felles metodekurs på VID-MAUNOR, VID-MAUENG og VID-MAUMAT 22. november 2011

Anne-Brit Fenner orienterte.

Timeplan og pensumliste for det felles metodekurset, METMAU660, på VID-MAUNOR, VID-MAUENG og VID-MAUMAT er no klart. ENGMAU651 og NORMAU651 (Profesjon, refleksjon og erfaringsdeling) blir inkluderte i metodekurset gjennom seminar som er knytte til samlingane på METMAU660.

4. Møte i opptakskomiteen for PPU 9. desember 2011

Christian Sæle orienterte.

Søkjartalet til PPU våren 2012 er under maksimalt av kva ein kan ta opp. Det var 33 søkjarar ved HF, og desse fordelte seg som følgjer:

Norsk: 6

Norsk som andrespråk: 1

Engelsk: 11

Historie: 9

Spansk: 6

Alle søkjarane får tilbod om studieplass.

5. Møte om ny modell for integrert lektorutdanning ved HF 16. november 2011

Anne-Brit Fenner og Heming Gujord orienterte.

Fagdidaktikarar og fagkoordinatorar ved HF var av visedekan Jan Oldervoll inviterte til møte 16. november 2011, for å diskutere ny modell for integrert lektorutdanning ved HF. I møtet blei det særleg lagt vekt på at ei eventuell omlegging av den integrerte lektorutdanninga og planlegginga av ei slik omlegging bør setjast på vent til ny nasjonal rammeplan for lektorutdanning, adjunktutdanning og PPU er vedteke.

6. Partnerskuleseminar på Voss 1. og 2. desember

Heming Gujord og Silje Anette Lindgren orienterte.

1. og 2. desember 2011 arrangerte Praksisutvalet ved UiB Partnerskuleseminar på Voss. Kari Smith innleidde dag 1 med eit innlegg om viktige faktorar i utviklinga av partnerskap mellom skulane og UiB, og dessutan viktige faktorar i forhold til profesjonell utvikling. Ove Helgesen (skulerep.) og Maren Larsen (PPU-student) heldt kvart sitt innlegg om praksis i skulen. Vidare diskuterte ein gruppevis problemstillingar knytte til praksis: Korleis kan ein utvikle praksis av høg kvalitet? Kva fungerer godt i dag, kva kan bli betre? Rolla til koordinatoren på skulane blei òg presentert ved Inger Lise Sleire, koordinator Sotra vidaregåande skule, og ein diskuterte skuleerfaringa på integrert lektor- og adjunktutdanning.

Fagdidaktikk var tema for dag 2, og det blei då arrangert tre parallellsesjonar, realistsamarbeidet, samfunnsfag, språkfag, der fokuset var samanhengen mellom undervisninga i fagdidaktikk ved UiB og rettleiinga i praksis. Språklærarane gav uttrykk for at det ofte er meir allmenn pedagogiske problemstillingar som blir tekne opp i rettleiing med studentane, medan fagdidaktiske spørsmål i større grad er aktuelle i forkant av og i etterkant av undervisning. Det blei òg tydeleg kor viktig det er at skulane får informasjon om studieløpet til studentar på integrert lektorutdanning (praksis og førelesingar samtidig).

7. Brev frå Programstyret til leiinga ved UiB om arbeidet med ny rammeplan og oppnemning av nytt programstyre

Anne-Brit Fenner orienterte.

Programstyret har sendt eit brev til leiinga ved UiB, der ein orienterer om arbeidet med ny nasjonal rammeplan for integrert lektorutdanning, adjunktutdanning og PPU. Programstyret peikar i brevet òg på at det må veljast nytt programstyre frå hausten 2012, og at det er dette programstyret som vil få i oppgåve å innføre ny nasjonal rammeplan.

8. Brev frå PUHF til Det psykologiske fakultet og Programstyret, knytt til S11/31 (møte i PUHF 14.11.2011)

Anne-Brit Fenner orienterte.

PUHF vedtok i møte 14. november 2011 å sende eit brev til Det psykologiske fakultet og Programstyret, der Programstyret blir bedt om å fatte nytt vedtak i S28/11 Klagebrev fra studenter og innslag på student-TV vedrørende misnøye og problemer på lektorutdanningen på HF. Brevet frå PUHF blei sendt til Det psykologiske fakultet og Programstyret 28.11.2011.

Bakgrunnen for vedtaket i S11/31, er i første omgang at vedtaket gjort i Programstyret (S28/11) pålegg fagdidaktikarane ved HF ekstra møte på skulane i forkant av praksis, utan at det har vore drøfta med PUHF. Programstyret har ikkje mynde til å stille krav til fakulteta, men har ei rådgivande rolle. Vedtaket gjort i Programstyret (S28/11) er likevel formulert som eit pålegg. Fordi vedtaket blei formidla vidare i svarbrevet frå Det psykologiske fakultet og Programstyret til Fagutvalet for integrert lektor- og adjunktutdanning, meiner PUHF at HF vil kome uheldig ut når ein ikkje klarer å gjennomføre møta i forkant av praksis på grunn av ressursituasjonen.

Jf. Orienteringssak 1 ovafor, vedtok Programstyret i møte 13. desember 2011 å behalde vedtaket i S28/11 (S35/11). PUHF tek vedtaket i S35/11 til etterretning, men oppmodar Det humanistiske fakultet om å sjå nærare på saka.

	<p>9. Høyringsfråsegn frå HF om “skikkethet” i lærarutdanninga Anne-Brit Fenner orienterte. Det humanistiske fakultet støttar rapporten om rutinar for “skikkethetsvurdering” som er utarbeidd ved Det psykologiske fakultet, men ber om at kommentarane frå IPED blir inkluderte. Høyringsfråsegna er basert på behandlinga av rapporten i PUHF (Orienteringssak 10 i møte 15.september 2011 og S11/32).</p> <p>10. Dimensjonering av opptak til PPU hausten 2012 - våren 2014 Anne-Brit Fenner orienterte. Dimensjoneringa av opptak til PPU for 2012/2013, og dessutan ei tentativ dimensjonering for opptaksåret 2013/2014, blei sendt til Det psykologiske fakultet 17.11.2011.</p> <p>11. Lærarutdanningskonferanse i regi av Utdanningsforbundet 23. januar 2012 i Oslo Anne-Brit Fenner orienterte. Utdanningsforbundet arrangerer 23. januar 2012 den årlege lærarutdanningskonferansen sin i Oslo. Frist for påmelding er 21. desember 2011. Anne-Brit Fenner vil melde seg på.</p> <p>12. Innspel frå LU-MN til Rammepanutvalet Anne-Brit Fenner orienterte. LU-MN har på bakgrunn av referat frå møte i Rammepanutvalet, UHR-rapporten og innlegg halde av leiar for Rammepanutvalet, Hans-Kristian Hernes, kome med innspel til Rammepanutvalet for integrert lektorutdanning, adjunktutdanning og PPU. PUHF synest det bra at LU-MN har uttalt seg i forhold til ny nasjonal rammeplan, og støttar også innspela.</p>
IV	Saker
<u>S11/36</u>	<p>Endring av studieplanen for MAHF-ENG</p> <p>Vedtak: PUHF ønskjer at ENG310 skal kunne gå inn i masterdelen av MAHF-LÆFR.</p>
<u>S11/37</u>	<p>Semesterrapport frå PUHF våren 2011 Tidlegare leiar for PUHF, Heming Gujord, orsakar at utkast til semesterrapport for PUHF våren 2011 ikkje har lege føre tidlegare. Forslaget til semesterrapport byggjer på innspel som kom på møte i PUHF 9. juni 2011 (S11/19) og på tidlegare rapportar.</p> <p>PUHF hadde éin merknad til forslaget til semesterrapport for våren 2011: På s. 7 i rapporten står det at fakultet vedtok å leggje ned Lærarutdanningsutvalet ved HF (LUHF) hausten 2010. Dette stemmer ikkje. Siste møte i LUHF blei halde i januar 2010, men vedtaket om å leggje ned LUHF blei fatta av Fakultetsstyret i møte 22. februar 2011 (S13/11).</p> <p>Administrativ koordinator, Silje Anette Lindgren, vil endre forslaget til semesterrapport i tråd med merknaden ovafor.</p>
<u>S11/38</u>	<p>Årsrapport frå programsensor for MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO</p> <p>Vedtak:</p>

	<p>PUHF er godt fornøgdde med årsrapporten for MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO frå programsensor Andreas Lund, men har følgjande forslag til endringar (merkete med feit skrift):</p> <p>1. Første avsnitt på s. 5 (her er det oppgitt feile datoar) Høsten 2010 ble HF's visedekan oppnevnt av fakultetet som representant i UiBs Programstyre, og representanten er dermed ikke fra LUHF. Våren 2011 ble Lærerutdanningsutvalget ved HF nedlagt. Det er ut fra tilgjengelig [...].</p> <p>2. Femte avsnitt på s. 5 Frafall/mobilitet inntreffer særlig mellom 2. og 3. semester [...].</p> <p>3. Andre avsnitt på s. 7 Ivaretas en forbindelse mellom opplæring på UiB og opplæring [...].</p>
<u>S11/39</u>	<p>Møteplan for våren 2012</p> <p>Vedtak: Ein vil prøve å halde første møte i PUHF for våren 2012 i veke 2. Møteplan for vårsemester vil bli vedteke på dette møtet.</p>
V	<p>EVENTUELT</p> <p>Det var ingen saker under eventuelt.</p>
	Anne-Brit Fenner
	Silje Anette Lindgren

Visedekan for undervisning Kuvvet Atakan
Visedekan Norman Anderssen, Det psykologiske fakultet
Visedekan Helge Dahle, Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
Visedekan Jan Oldervoll, Det humanistiske fakultet
Visedekan Olaf Smedal, Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Referanse

2009/10066-HILLU

Dato

08.12.2011

Oversendelse av programsensorrapport- adjunkt- og lektorutdanningen 2011

Programstyret oversender med dette årsrapport fra koordinerende programsensor for adjunkt- og lektorutdanningen ved UiB. Innholdet i rapporten vil bli diskutert og behandlet på programstyret sitt møte i januar.

Vennlig hilsen

Kari Smith
programstyreleder

Hilde Hjertager Lund
programkoordinator

Vedlegg

1 Programsensorrapport- adjunkt- og lektorutdanningen 2011

Kopi:

Det humanistiske fakultet

Det psykologiske fakultet

Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Professor
Sven-Erik Hansén
Pedagogiska fakulteten
Åbo Akademi, Finland

Till Programstyret för universitetet i Bergen Programsensorrapport 2011

Uppläggning

Den här rapporten för 2011 baserar sig, förutom på erfarenheter från gjorda besök, på en metaanalys av de tre rapporter som programsensorerna Andreas Lund (HF, integrert lektorutdanning med master i fremmedspråk och nordisk), Johannes Tveita (MNF, integrert lektorutdanning med master i naturvitenskap eller matematikk, og integrert adjunktutdanning i matematikk og naturfag) och Tor Vidar Eilertsen (DPS, praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) och pedagogikkemner i integrert lærerutdanning) lämnat in till sina respektive fakulteter.

Under året har jag vid två tillfällen besökt UIB. Det första besöket inföll 14-15. 2 i anslutning till lärarutbildningskonferensen på Voss då samtliga nyutnämnda programsensorer var närvarande och vi första gången kunde möta varandra och även gemensamt intervjua både lärarstudenter och lärarutbildare. Det andra besöket gjordes 6-7.6. då sensorgruppen deltog (förutom Tor Vidar Eilertsen som på grund av andra uppgifter besökte UIB kort innan). Dessutom har Johannes Tveita deltagit i ett partnerskolseminarium 1-2.12. Sensorerna träffade studenter och lärarutbildare vid sina fakulteter och sensorgruppen hade också möjlighet att träffas.

Ur egna iakttagelser och programsensorernas rapporter har jag identifierat några teman som jag diskuterar tillsammans med de iakttagelser jag gjort under besöken. Rapporten disponeras så att jag diskuterar framförda synpunkter på *aktuella organisatoriska frågor* som genomförts 2010-11, *lärarutbildningen på nätsidor* och varierande iakttagelser som jag samlar under rubriken *perspektiv på didaktiska frågor*. Eftersom programsensorerna är nytillsatta ger jag även några personliga synpunkter på *sensorinstitutionen*. Synpunkterna tjänar främst syftet att kort analysera sensorinstitutionens villkor och potentiella betydelse för lärarutbildningens utveckling. Slutligen presenteras aktualiserade *teman för kommande besök*. Jämsides med de frågor som var och en sensor specifikt önskar behandla föreslår jag ett par teman som jag uppfattar vara av gemensamt intresse att ta upp vid ett besök som om möjligt tidsmässigt koordineras så att samtliga sensorer kan delta.

Aktuella organisatoriska frågor

Frågan om lärarutbildningens organisation fick återigen uppmärksamhet i samband med *Frafallsrapporten* (2010). En framträdande orsak till att studenterna hade funderat över att avbryta

sina studier var missnöjet över sättet på vilket studierna är organiserade och strukturerade. Undersökningen visar också på skillnader i fråga om "frafall" mellan fakulteterna och den högsta andel lärarstudenter som avbryter sina studier ligger vid HF och studenterna uppger brister i organiseringen av studierna som förklaring. Så som det framhålls i HF-rapporten ligger det därför en betydande förbättringspotential för att öka rekryteringen och bromsa avhopp genom åtgärder som tydliggör organisationen och olika "rutter" genom studierna. Enligt DPS-rapporten efterlyser studenterna, på frågan om de viktigaste momenten till att förbättra ämnena, liksom HF-studenterna en mer ändamålsenlig organisation och struktur av studierna som helhet. Huvudområdet för fortsatt utveckling rör de organisatoriska ramarna kring studierna även om studenterna samtidigt noterar att förbättringar av organiseringen av studierna har gjorts särskilt i fråga om vissa kurser (PEDA 101 och 102).

Eftersom situationen vid MN-fakulteten är avsevärt mindre problematisk finns här ett närliggande exempel som HF kan ta lärdom av, vilket även noteras i HF-rapporten. I samma rapport görs också en nödvändig nyansering av företeelsen "frafall". Begreppet har i rapporten genomgående skrivits med citationstecken därför att "frafall" ofta visat sig handla om mobilitet, vilken är en naturlig, förklarlig och försvarbar företeelse inom högre studier.

UIB har visat lyhördhet inför framförda problem och introducerat en organisatorisk förändring, som syftar till att skapa en välfungerande organisation kring lärarutbildningen. Det tidigare Lärarutdanningsvalget har ersatts av ett Studiestyre från hösten 2011. Vid besöket 6 juni framhöll vicerektor att nyordningen erbjuder en närmare och mer direkt kontakt mellan fakulteter och Programstyre.

De första reaktionerna på reformen har varierat. Vid HF är, enligt HF-rapporten, reaktionerna något avvaktande till reformen även om man samtidigt kunde se dess fördelar. Bl.a. uttrycktes en oro för svårigheter i fråga om beslutsprocesser och koordinering. Eftersom reformen nyligen genomförts är det för tidigt att ge framföra långtgående synpunkter. Under besöket 2012, då flera erfarenheter hunnit samlas, är det skäl att återkomma till nyordningen.

En motiverad fråga som ställs i frafallsrapporten är hur integrerad den integrerade lärarutbildningen egentligen är och även vad integrationen består av. I diskussionen med studenterna ställdes frågan och integrationsproblematiken tas även upp i HF:s rapport. På basen av kommentarer verkar det som om lärarstudenterna endast till en del upplever studierna som integrerade. Kritiken gäller särskilt det sätt på vilket pedagogiken är integrerad i studierna. Problematiskt för pedagogiken och för ämnesdidaktiken är att de får långt mera kritik än ämnesstudierna. Pedagogiken upplevs som teoretisk, disintegrerad i förhållande till praxis och dessutom som föga relevant i relation till den kommande läraruppgiften.

Här ligger, vilket också framhålls i frafallsrapporten, ett organisatoriskt problem vilket innebär att själva uppläggnings tycks lägga hinder i vägen för den kommunikation som är förutsättningen för helhet och sammanhang i studier. Såsom det framkom i diskussionen med studenter och lärarutbildare måste ambitionen att upprätthålla och vidareutveckla en samlad och integrerad lärarutbildning med hög status vara ledstjärnan. I annat fall riskerar lärarutbildningen att bli mer eller mindre hemlös vid sitt eget universitet.

Andra organisatoriskt anknutna förklaringar i frafallsrapporten, som bristen på valfrihet vid komponeringen av graden, svårigheterna att delta i utbytesprogram och att praxis kommer för sent i studierna, röjer strukturella problem som kräver en noggrann analys och åtgärder som tar hänsyn till framförd kritik.

Det är här skäl att understryka att organiseringen av integrerade lärarutbildningar är ett nationellt och internationellt problem. Att för lärarutbildningen försöka skapa en organisation som inkluderar flera fakulteter och som kan innebära beslutfattande ovanför fakulteterna är en känslig fråga. Tvärfackliga

strukturer uppfattas lätt som inskränkningar i suveräniteten att kunna bestämma om sin utbildning. Den här faran berörs även i en av rapporterna där dylika strukturer upplevs gripa in i fakultetens inre strukturer och traditioner. Som en multidisciplinär utbildning är det därför en utmaning att på tvärs av olika discipliner hitta organisationsformer som på ett så optimalt sätt som möjligt svarar mot kraven på ett helhetsorienterat ämnesmässigt och pedagogiskt-didaktiskt djup.

I HF-rapporten nämns som exempel NTNU som överfört det ämnesmässiga och administrativa ansvaret till prorektor för studier. Till det här kommer vidare Forvaltningsorganet for lærerutdanningen (FUL) som ungefär motsvarar ett programråd och är sammansatt av prodekaner vilket framhäver rådets myndighet. Under det här organet ligger programråd för var och en fakultet som är med i den integrerade lärarutbildningen. Även om förhållanden vid varje lärosäte är lokala och unika och även om varierande lösningar skapas finns det ändå goda möjligheter att i olika avseenden lära av varandras erfarenheter.

Som jag i flera tidigare rapporter framhållit är en avvägning mellan å ena sidan en decentraliserad matrismodell och å andra sidan en strukturellt sett mer sammanhållen lärarutbildning av stor betydelse för vilken lärarprofil UIB genom sin lärarutbildning önskar betona. Den modell som nu valts accentuerar den ämnesmässiga profilen vilket på goda grunder kan försvaras. Risken med den relativt decentralistiska modellen som valts är emellertid att andra sidor av att arbeta som lärare, själva lärarskapet, som att vara ledare för grupper av elever, att kunna hantera konflikter, att utveckla kontakter med det omgivande samhället osv, hamnar i skymundan.

I en nyligen genomförd undersökning vid mitt universitet (Lindgren, Hjärdemaal, Hansén & Sjöholm (eds) (2011). *Becoming a teacher. Nordic Perspectives on teacher education and Newly Qualified Teachers*. Report 30/2011. Faculty of Education, Åbo Akademi University) visade det sig att blivande lärare upplevde sig välrustade att klara av uppgifter som var knutna till ämnet och beredskapen att handla individuellt som lärare. Även om den finländska ämneslärarutbildningen har en relativt samlad organisation (en asymmetrisk matrismodell) upplevde lärare att de, efter en tid i yrket, inte var tillräckligt väl förberedda för att klara av alla de övriga uppgifter som hör till lärarskapet. Det som särskilt lyftes fram var den betydelse och det utrymme som relationella och emotionella sidor av arbetet innebar i det dagliga arbetet. Lärarna upplevde sig inte tillräckligt förberedda att klara av och hantera komplexiteten i det dagliga arbetet, särskilt kollegiesamarbete, kontakter till närsamhället och överhuvudtaget gränsdragningar och prioriteringar. Poängen här är att jämsides med den ämnesmässiga och -didaktiska kvalificeringen måste tillräcklig uppmärksamhet fästas till lärarbetet som helhet, med alla de uppgifter som är inkluderade i lärarskapet utöver själva ämnesinnehållet.

Lärarutbildningen på nätsidor

I tidigare rapporter har jag lyft fram betydelsen av en tilltalande och lätt åtkomlig presentation av lärarutbildningen på nätsidorna. Temat återkommer i en initierad version i årsrapporten för HF och jag vill därför gärna lyfta fram några synpunkter som torde vara relevanta även för övriga involverade fakulteter. Nätsidornas betydelse i marknadsföringen av studier har ökat vilket olika undersökningar visar. I HF-rapporten hänvisas till en undersökning gjord vid UIO som bekräftar den stora betydelsen nätsidorna spelar för rekryteringen av studenter, och säkert även i den kontinuerliga informationen om studierna.

I rapporten framhävs vikten av att granska nätsidorna ur ett studentperspektiv. Hur når studenterna fram till relevant information om lärarutbildningen vid UIB, via universitetets hemsida och via fakulteternas hemsidor? Här konstateras att det av en student förutsätts en god kännedom om UIB, och i det här fallet av HF-strukturen, för att kunna navigera sig rätt och snabbt fram till information om lärarutbildningen. Rapportens maning är att exponeringen av lärarutbildningen vid alla fakulteter kunde presenteras högre upp i informationshierarkin och att studentperspektivet överlag borde få en tydligare emfas.

I frafallsrapporten poängteras även betydelsen av att lärarutbildningen görs ännu mer synlig vid universitetet eftersom det är fråga både om en betydelsefull och om en stor professionsutbildning inom universitetet.

Perspektiv på didaktiska frågor

I de fakultetsvisa rapporterna ingår relativt detaljerade analyser av särskilt ämnes och ämnesdidaktiska företeelser. Jag har valt ut två teman som är gemensamma för flera rapporter och som jag översiktligt belyser i ett försök att ge en syntetiserad bild av sensorernas iakttagelser och analyser. Det första rör *”kollisioner och oklara gränser”* och det andra *partnerskapsmodellen*.

”Kollisioner och oklara gränser”

Det här temat anknyter även till organisatoriska frågor men här ställs inre och innehållsliga perspektiv i förgrunden i relation till avsnittet ovan om organisatoriska förändringar där utbildningens yttre strukturer fokuserades.

I rapporten från DPS-fakulteten fästs uppmärksamhet vid ett dilemma som förefaller att vara ämneslärarutbildningens följeslagare. Exemplet gäller ämnet pedagogik och i rapporten framhålls betydelsen av att ett introduktionstema skall ge studenterna en första inblick i disciplinen pedagogik. Men samtidigt är det en stor utmaning att göra det här eftersom studenterna kommer med förväntningar om att få möta de praktiska sidorna av lärararbetet. En kollision uppstår därför lätt mellan det som erbjuds och det som efterfrågas eller förväntas. Den kollisionen har studenterna upplevt då de framhållit an allt för ensidig teoretisk orientering i inledningen av studierna. Jämför med diskussionen ovan under rubriken organisatoriska frågor.

Här ligger en orsak till studenternas kritik av enskilda ämnen. Problemen med den tidsmässiga koordineringen leder till kollisioner mellan ämnen (fag) å ena sidan och pedagogik/ praxis å andra sidan. Studenterna upplever sig inte helt som en integrerad del av den ämnesgemenskap på det sätt som ”rena” ämnesstuderande (fag-master studenter) gör. Enligt samma rapport ligger i detta faktum en viktig förklaring till att lärarstudenter väljer ämnesprojekt (fagprojekt) i sina masteravhandlingar framom ämnesdidaktiska. Till problemet kan också läggas upplevda oklara gränser mellan vissa kurser i pedagogik (111 och 112). Tillsammans med kollisioner bidrar situationen till att ämnet pedagogik och lektorsutbildningen som helhet kan hamna i en negativ belysning.

Liknande typ av upplevelser om oklara gränser framförs även i rapporten från HF. Studenterna pekade på att *ämne – ämnesdidaktik – pedagogik – praxis* är för lite integrerade och innehåller överlappningar. Vi mötte även i våra diskussioner attityder som uttrycktes i kommentarer som ”Vi planlägger endast (faget). Vad de andra gör vet vi icke.” Här behövs därför en mer ingående diskussion mellan ämnesföreträdare om att bättre kunna ta vara på, utnyttja och vidareutveckla den potential som ligger i tvärfackligheten. Studenternas förslag om en

rapportering (debriefing) efter praxis, för att utveckla kunskap om möjligheter till ökad integration, är därför väl värd att ta till vara.

Partnerskapsmodell

Partnerskolprojektet har inneburit en kvalitetsutveckling av utbildningen. Partnerskapsmodellen förs nu vidare och resultaten från slutdokumentet ger en god utgångspunkt för fortsatta konkreta beslut som gäller praxis.

I MN-fakultetens rapport framhålls att fakulteten önskar pröva ut ett ämnesprofilerat partnerskap, eller preciserat ett realämnespartnerskap. På det här sättet önskar man åstadkomma en fastare fastare profil och en mer förpliktande ram kring partnerskap. Konkret betyder modellen att studenterna i slutet av andra och början av tredje terminen (semester) kommer att tilldelas en mentor vid varje skola. På det här sättet får studenterna även tidigare kontakt med praxis i sina studier.

I DPS-fakultetens rapport framhålls likaså betydelsen av att föra vidare och förstärka partnerskolsamarbetet som på ett ändamålsenligt sätt bedöms kunna lägga till rätta för mer varierande uppgifter i skolpraxis 2 och 3. I rapporten uppmanas DPS-fakulteten att gå vidare med förslaget från MN-fakulteten och skapa möjligheter att för längre perioder knyta mentorer till lärarstudenter.

Programsensorinstitutionen

Sedan slutet av 2008 har jag fungerat som koordinerande programsensor och börjar få ett visst perspektiv på arbetet och på den betydelse som samverkan mellan sensorerna kan ha när det gäller att analysera och genom olika förslag bidra till utvecklingen av lärarutbildningen.

Intrycken från de två besöken under året, då vi som sensorer haft möjlighet att träffas och sinsemellan konferera, är att gruppen representerar en omfattande samlad kompetens som ställs som resurs för utvecklingen av lärarutbildningen vid UIB. Vi har haft möjligheter att agera som grupp genom egna samlingar, gemensamma intervjuer och dessutom genom informella möten i anslutning till konferensen på Voss och för gruppen. Likaså var det av stor betydelse för vårt fortsatta arbete att mötet i juni kunde ordnas.

Rapporterna från de nya programsensorerna visar den hjälpsamhet och beredvillighet de mött i sina kontakter med företrädare för fakulteterna vilket har upplevts vara av stor betydelse för det fortsatta arbetet. Jag önskar därför uttala min tillfredsställelse över att samtliga programsensorer nu är tillsatta och uppskattar särskilt att gruppen beretts möjlighet att samlas, diskutera och planera arbetet som sensor. Gruppen har redan nu efter det första året hunnit bli väl sammansvetsad och mitt intryck är att den har goda förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag på ett sätt som bidrar till utvecklingen av lärarutbildningen vid UIB.

Temat för nästa besök

Av betydelse att sensorgruppen även i fortsättningen ges möjlighet att samlas gemensamt så att en del av uppdraget kan genomföras i form av

en separat del

som var och en programsensor lägger upp i samråd med sin fakultet och som

en samlad del

som består av gemensamma diskussioner med nyckelpersoner inom UIB och lärarutbildningen, intervjuer med ett urval av lärare och lärarstudenter från var och en involverad fakultet och en viss tid även för interna möten.

Möta praxis i praxis

Ett tema som samtliga på olika sätt lyft fram gäller möjligheter att få stifta närmare bekantskap med praxis ute på skolorna, särskilt kring temat partnerskolsamarbete och det mentorskap som är knutet vissa av lärarstudenternas praxisperioder. Mötet med praxis kunde enligt min uppfattning ordnas så att gruppen är samlad. De lektioner gruppen följer kan förmodligen ordnas så att ämnen (fag) från respektive fakultet blir representerade.

Organisationsförändringen

Det andra temat är givet och gäller organisationsreformen och erfarenheter från fakultetsledningen, lärarutbildare och studenter. Särskilt vill jag understryka betydelsen av att även 2012 få möta företrädare för universitetsledningen för att få en övergripande orientering om erfarenheterna av organisationsreformen under dess första år.

Avslutning

Slutligen vill jag även betona värdet av att få programstyrets ordförande så beredvilligt ställer upp för diskussioner. Både på Voss och vid UIB i juni hade vi möjlighet att få föra en initierad och saklig diskussion om aktuella frågor som rör universitetets lärarutbildning. För mitt vidkommande har den diskussionen varit fortlöpande genom de år jag innehaft sensoruppdraget.

Vasa den 4 december 2011

Sven-Erik Hansén

Professor

Til ansatte i lærerutdanningen, programsensorer, fakultets- og universitetsledelse,

Vi har den glede av å invitere til **Lærerutdanningskonferansen 2012**, som i år holdes på **Solstrand hotell 15. og 16. mars**.

Temaet for konferansen er **Ny rammeplan for trinn 8-13**. Programmet er ennå ikke klart, men vi kan foreløpig røpe at leder for rammeplanutvalget trinn 8 -13, Hans-Kristian Hernes fra Universitetet i Tromsø, skal holde innlegg.

Påmeldingsfrist 15. februar på e-post til hilde.lund@uib.no

Det blir satt opp buss fra Bergen sentrum til og fra Solstrand. Vær vennlig å gi beskjed om du skal ha plass på bussen en eller begge veier.

Gi samtidig beskjed om du har spesielle behov mht til allergier o.l.

Program og informasjon om avreise m.m. sendes ut senere.

På vegne av komiteen,

Mvh/hilsen

Hilde Hjertager Lund
Programkoordinator for lærerutdanningen

Det psykologiske fakultet
Universitetet i Bergen
tlf: 55 58 48 40

Konferanse om praksisrettet FoU i lærerutdanningen

Dronning Mauds Minne Høgskole ønsker velkommen til

FoU i praksis

[Velkommen til den tiende konferansen FoU i praksis, arrangert av lærerutdanningsmiljøene i Trøndelag. Tittel på årets konferanse er: "Dannelse, mangfold og fremtid"](#)

Dato: 23. - 24. april 2012

Dato for fagseminar: 25. april

Sted: Rica Nidelven Hotel, Trondheim

Målgruppe: Hovedmålgruppe for konferansen er tilsatte og stipendiater i lærerutdanningen ved nordiske høgskoler og universiteter: Førskolelærerutdanning, allmenn-/grunnskolelærerutdanning, yrkesfaglærerutdanning og praktisk-pedagogisk utdanning.

Du inviteres med dette til å delta på konferansen, og til å melde på konferansebidrag i form av paperpresentasjon, presentasjon i arbeidsseminar eller plakatpresentasjon (poster). Forskningsgrupper kan også melde på selvorganisert symposium. Frist for å melde seg på med **konferansebidrag er 15. februar** 2012. Hvis du vil være med på konferansen uten konferansebidrag er påmeldingsfristen 26.mars.

Prosjektmedarbeidere innenfor forskningsprogrammene Program for praksisrettet FoU i barnehage, grunnopplæring og lærerutdanning og Utdanning 2020 inviteres spesielt til å bidra ved konferansen, gjerne i form av selvorganisert symposium.

Konferansen arrangeres av Dronning Mauds Minne Høgskole, i samarbeid med Høgskolen i Sør-Trøndelag, Høgskolen i Nord-Trøndelag og Program for lærerutdanning, NTNU. Konferansen er støttet økonomisk av Kunnskapsdepartementet.

Dagen etter konferansen, 25. april, blir det arrangert et faglig seminar med tema nye metoder. Maksimalt antall deltakere ved dette seminaret settes til 45, og her gjelder "først til mølla-prinsippet" ved påmelding.

[Les mer om konferansen på nettsidene.](#)

Med vennlig hilsen

Monica Larsen Donovan
Fagkonsulent
Dronning Mauds Minne Høgskole
Thoning Owesens gate 18
7044 Trondheim
Tlf.: 73 80 52 78
mld@dmmh.no
www.dmmh.no

Nasjonal konferanse om rammeplanarbeid for lærerutdanning trinn 8-13

Lærerutdanning trinn 8-13

Presentasjon av utkast til nye rammeplaner for lærerutdanninger trinn 8-13

Norsk lærerutdanning er under endring, og det pågår en prosess med utarbeidelse av rammeplaner for lærerutdanninger rettet mot trinn 8-13. Tre rammeplanutvalg skal levere forslag til rammeplaner til Kunnskapsdepartementet 1. juni 2012. Utvalgene ønsker på denne konferansen å presentere utkast til rammeplaner og få innspill til det videre arbeidet før rammeplanene oversendes departementet 1. juni.

Konferansen arrangeres i Oslo på Radisson Blu Scandinavia Hotell, Holbergsplass, **tirsdag 14. februar**. Konferansen vil vare fra kl. 10:30 til kl. 16:00. Registrering og kaffe fra kl.09:30.

Utkast til rammeplaner vil bli lagt ut på disse nettsidene en uke i forkant av konferansen.

Påmelding:

Hver utdanningsinstitusjon gis anledning til å stille med maksimum fire deltakere, mens andre organisasjoner gis anledning til å sende maksimum to deltakere. På grunn av begrensede plasser må institusjonene / organisasjonene som helhet melder på de deltakere som skal delta på konferansen. Det er viktig at utdanningsinstitusjonene sender representanter fra alle de utdanningene som dekkes av utvalgene. Konferansen har plass til 200 deltakere og eventuelle restplasser vil lysnes ut på nettsidene etter påmeldingsfrist. Deltagelse er gratis og det vil bli servert gratis lunsj. Reise og eventuelt opphold dekkes av den enkelte institusjon / organisasjon. Påmeldingsfrist er 1. februar.

Hjelp til utfylling

Utdanningsinstitusjonene kan melde på inntil fire deltakere, mens andre organisasjoner kan sende maksimalt to. Fyll ut et skjema for hver av deltakerne og nummerer dem fortløpende.

Parallellsesjoner:

Hver deltaker kan delta på en parallellsesjon. Her er valgmulighetene:

1. Rammeplan for 1-årig PPU for allmennfag, 5-årig integrert (lektor) og 4-årig integrert (adjunkt) lærerutdanning.
2. Rammeplan for 3-årige faglærerutdanninger i formgivning kunst og håndverk, musikk, dans og drama, kroppsøving og idrettsfag
3. Rammeplan for yrkesfaglærerutdanning og PPU for yrkesfag

[Klikk her for påmelding](#)

Startdato 14.02.2012

Sluttdato: 14.02.2012

Arrangør: HSL-fak

Påmeldingsfrist: 01.02.2012

Vedlegget er henta frå:

http://www2.uit.no/ikbViewer/page/publikum/konferanse/konf?p_document_id=280343

S12/1 Overslag over driftsutgifter for PUHF i 2012 (vedlegg)

I 2011 fekk PUHF tildelt 60 000 kr i driftsmidlar, etter søknad til Det humanistiske fakultet. Fakultetet har også i år sett av midlar til PUHF, men ein ønskjer ei oversikt over utgiftene for inneverande år før tildelinga finn stad. Administrativ koordinator har utarbeidd eit overslag over driftsutgiftene til PUHF i 2012.

Forslag til vedtak:

Overslaget over driftsutgiftene til PUHF i 2012 blir redigert i tråd med merknader som kjem fram i møtet, og sendast til fakultetet for godkjenning.

DRIFTSUTGIFTER FOR PUHF - 2012

Utgifter	Arrangement						Sum total
	Oslo 23.1 ¹	Oslo 14.2 ²	Tr.heim 23.-24.4 ³	Programsamling ⁴	Oslo 27.-28.9 ⁵	Julebord ⁶	
Fly tur/retur 1 pers.	2000						2000
Fly tur/retur 2 pers.			4000				4000
Fly tur/retur 3 pers.		4000			6000		10000
Kursavgift 1 pers.							0
Kursavgift 2 pers.			4000				4000
Kursavgift 3 pers.					9000		9000
Overnatting 1 pers.							0
Overnatting 2 pers.			2070				2070
Overnatting 3 pers.					3300		3300
Mat/drikke	300	600	900	6600			8400
Diverse (leige, gåver)				3500		1500	5000
Sum	2300	4600	10970	10100	18300	1500	47770

¹Lærerutdanningskonferansen 2012 - Når utdanning møter yrke (Utdanningsforbundet)

²Konferanse om Ny nasjonal rammeplan trinn 8-13

³Konferanse om praksisrettet FoU i lærerutdanningen (lærerutdanningsmiljøene i Trøndelag)

⁴Programsamling våren 2012: Har rekna med 100 deltakarar (totalt 146 studentar på MAHF-LÆFR og MAHF-LÆNO)

⁵Nasjonal lektorkonferanse 2012

⁶Julebord for studentar og tilsette i regi av FIL. HF og MN bidrog med 1500 kr kvar hausten 2011.

S12/2 Høyring om opptak til PPU éin gong per år (vedlegg)

Programstyret for adjunkt- og lektorutdanning har med bakgrunn i brev frå Lærarutdanningsutvalet ved Det psykologiske fakultet, diskutert moglegheita for opptak til PPU éin gong per år. Etter vedtak fatta i møte 13. desember 2011, ber Programstyret om at Lærarutdanningsutvala ved MN, SV, PSYKFAK og Programutvalet ved HF (PUHF) diskuterer saka og kjem med innspel til Programstyret innan **13. februar 2012**.

Forslag til vedtak:

Lærerutdanningsutvalget-
Det psykologiske fakultet (LUPS)
Lærerutdanningsutvalget-
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet (LUMN)

Programutvalget –
Det humanistiske fakultet (PUHF)
Lærerutdanningsutvalget-
Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Referanse

2011/13751-HILLU

Dato

17.01.2012

Opptak til PPU en gang per år - vedtak i programstyret for adjunkt- og lektorutdanning

Opptak til PPU en gang per år har vært oppe til diskusjon i LUPS. LUPS har videresendt saken til programstyret for adjunkt- og lektorutdanning for videre behandling. På møte i programstyret den 13. desember 2011 ble saken diskutert og følgende ble vedtatt:

«Programstyret stiller seg positiv til opptak til PPU en gang per år med opptak hver høst. Lærerutdanningsutvalgene kommer med innspill til programstyret til møte i februar. Saken blir sendt til utdanningsutvalget som orientering etter møte i februar. Informasjon til studentene må være klar innen 15. mars 2012 når studentweb åpner.»

På bakgrunn av vedtak i programstyret ber vi derfor om at Lærerutdanningsutvalgene ved MN, SV, PSYKFAK og programutvalget på HF (PUHF) diskuterer saken og kommer med innspill til programstyret innen **13. februar 2012**.

Vennlig hilsen

Kari Smith
programstyreleder

Hilde Hjertager Lund
programkoordinator

Kopi:

Hilde Marie Rognås

Silje Anette Landsverk Lindgren

Marianne Jensen

Hege Sygna

S12/3 Semesterrapport for PUHF hausten 2011 (vedlegg blir ettersendt)

Utkast til semesterrapport for PUHF hausten 2011 ligg no føre. Rapporten oppsummerer sakene som blei behandla i PUHF i haustsemesteret. Utkastet er foreløpig, og vil bli revidert på bakgrunn av kommentarar i møtet 31. januar 2011.

Forslag til vedtak:

S12/4 Møteplan for våren 2012

Forslag til vedtak: